



Beslutningsforslag nr. **B 80**

Folketinget 2015-16

---

Fremsat den 1. marts 2016 af Karsten Hønge (SF), Jonas Dahl (SF) og Trine Torp (SF)

## **Forslag til folketingsbeslutning** om en nedslidningspensionsordning

Idet Folketinget konstaterer, at der er store og til dels forudsigelige forskelle på, hvor længe borgerne lever, og hvor mange af disse år der kan forventes at være gode, raske år, opfordrer Folketinget regeringen til senest den 1. maj 2016 at fremsætte et lovforslag om en særlig nedslidningspension.

Der skal kunne søges om nedslidningspension 5 år før folkepensionsalderen, behandling af ansøgningen skal være afsluttet efter maksimalt 6 måneder, og ydelsen skal svare til den nuværende førtidspension.

## Bemærkninger til forslaget

Danskerne lever i gennemsnit længere og har flere gode år. Det er naturligvis glædeligt, men betyder også større udgifter til sundhed, ældrepleje og folkepension. Som et bidrag til at dække disse udgifter har et flertal i Folketinget besluttet gradvis at hæve efterløns- og pensionsalderen.

Socialistisk Folkeparti mener, at alle ideelt set skal have mulighed for cirka det samme antal gode år på pension, og det er langt fra tilfældet i dag.

Selv om den gennemsnitlige levetid stiger, er der stor forskel på, hvor længe den enkelte borger lever, og en betydelig del af den forskel er forudsigelig.

Desværre har en del borgere ikke udsigt til et længere liv og flere gode år, og dermed er der indbygget en betydelig uretfærdighed i den nuværende ens pensionsalder for alle. Folk med ulige udsigter behandles ens, og det er ikke retfærdigt. Denne uretfærdighed får større betydning, i takt med at folkepensionsalderen sættes i vejret.

Samtidig oplever mange, at der er sket en brutalisering af arbejdsmarkedet, og mange nedslidte leder desperat efter en nøddudgang.

Nogle får førtidspension, men så skal man være meget nedslidt, handicappet eller meget syg. Mange får afslag, og mange andre får førtidspensionen for sent – når helbredet er ødelagt eller kroppen og sindet er slidt ned. Kriterierne for at få seniorførtidspension er som bekendt præcis de samme som for at få førtidspension, og seniorførtidspension løser derfor ikke problemet. Dette understreges i øvrigt af, at meget få borgere har fået tilkendt seniorførtidspension.

Efterlønsordningen er mindre attraktiv end tidligere, og langt færre er tilmeldt ordningen. Efterlønsordningens bidrag til at løse problemet med uens aldring er derfor aftagende.

Der er brug for en ny ordning, der giver mulighed for at gå på pension tidligere, også selv om man ikke opfylder be-

tingelserne for at få førtidspension – en ordning, der ikke tager udgangspunkt i, om man kan arbejde, men i, hvor mange leveår man kan forventes at få. Hvis prognosen er klart ringere end for gennemsnittet i samme alder og køn, skal man kunne få nedslidningspension f.eks. 5 år før folkepensionsalderen.

En nedslidningspensionsordning kan udformes på flere forskellige måder. Det er vigtigt, at ordningen skrues sammen sådan, at dem med forventet kortere levealder på grund af nedslidning får mulighed for at bruge ordningen. Omvendt vil ordningen blive meget dyr for samfundsøkonomien, hvis der bliver en for bred adgang til denne nye pension.

På denne baggrund virker en ordning baseret på konkret visitation af den enkelte borger mest retfærdig. Kriterierne for tildeling af nedslidningspension kan bl.a. være, hvilken uddannelse man har, hvor mange år man har været på arbejdsmarkedet, graden af nedslidning og øvrige helbredsproblemer. Hvis en sådan ordning administreres efter hensigten, vil den være målrettet og retfærdig. Men man risikerer, at visitationen ikke kommer til at foregå på retfærdig vis, da vi kan konstatere, at den nuværende førtidspension administreres meget forskelligt fra kommune til kommune. Kommunerne har en økonomisk interesse i ikke at tildele førtidspension, og det er betænkeligt. Pension skal baseres på borgerens situation og ikke på kommunens økonomiske interesse. En løsning på dette problem kunne være, at nedslidningspensionen blev tildelt af særlige nævn med repræsentation fra bl.a. arbejdsmarkedets parter. De skal være statslige, men geografisk placeret med en til to i hver region.

Ydelsens størrelse skal svare til førtidspension. På den måde undgår man dels at skulle lave endnu et nyt regelsæt for ydelsens størrelse, dels at der opstår behov for at tage stilling til, om en person skal gå fra nedslidningspension til førtidspension eller omvendt.

*Skriftlig fremsættelse*

**Karsten Hønge (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om en nedslidningspensionsordning.*

(Beslutningsforslag nr. B 80)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.